

Maanedsoversigt over Plantesygdomme.

297. — Juni 1948.

Der blev for Juni Maaned modtaget Beretninger fra 130 Medarbejdere; endvidere blev der besvaret 1453 Forespørgsler.

Luftens Middeltemperatur laa til den 12. et Par Grader over Normalen, der er paa 13—14°; derefter laa Temperaturen Maaneden ud omtrent paa Normalen ca. 14°.

Nedbøren blev for hele Maaneden og for hele Landet 42 mm mod Normalen paa 46 mm. Nedbøren faldt fortrinsvis i Maanedens allerførste Dage, medens der for hele Landet blot faldt 11 mm i Tiden 5. til 19.; derefter blev af Maanedens resterende Dage navnlig Dagene 26. til 30. ret regnrige. Landsdelene fik for hele Maaneden følgende Nedbørsmængder i mm med Normalen i (): Vendsyssel 51 (45), Vestjylland 48 (43), Midtjylland 55 (47), Østjylland 48 (45), Sydjylland 50 (49), Sønderjylland 42 (53), Fyn 27 (46), Midt- og Vestsjælland 33 (43), Nordøstsjælland 25 (48), Sydøstsjælland og Møn 33 (44), Lolland og Falster 43 (46) og Bornholm 21 (37).

KORN OG GRÆSSER.

Frostskade gjorde sig stærkt gældende endnu langt ind i Maanedens navnlig hos Byg og Havre, men ogsaa Majs blev stærkt skadet.

Gulspidsyge (*Kobberbrist*) synes ikke at være almindelig; af ialt 69 Beretninger skrives i 34 om intet eller ubetydeligt Angreb, i 22 om sjældne, hvoraf 16 svage og 6 stærke, og i 13 om almindelige, hvoraf 5 svage og 8 stærke. Helhedsindtrykket er, at denne Bristsygdom er trængt stærkt tilbage, kanske som Følge af rettidig Tilførsel af Blaasten. Man bør dog regne med, at Tørke- og Kuldeskade kan have dækket over Sygdommens Symptomer.

Nøgen Bygbrand (*Ustilago nuda*) var ogsaa i Aar yderst almin-

delig, men Angrebene synes at tage af i Styrke. Thi naar der af 80 Beretninger i 2 skrives om ubetydelige, i 6 om sjældne, hvoraf 4 svage og 2 stærke, samt i 72 om almindelige Angreb, hvoraf 48 svage og 24 stærke, giver denne Vurdering antagelig snarere et troværdigt Billede af Svampens Udbredelse — d. v. s. dens Almindelighed — end af dens Angrebsstyrke. Herom skrives ogsaa i mange Beretninger: »ikke saa stærk som i 1945 og 1946« (Sv. E. Sørensen, Nykøbing F.), »ikke saa stærke Angreb endda« (J. Vang, Ejby), »kun ret svage Angreb« (Alb. Simonsen, Karise), »Angrebsprocenten dog sjældent over 1« (P. Riis Vestergaard, Samsø), »kun i faa Tilfælde har Angrebet oversteget 1 %« (M. Th. Kjær, Trustrup), »ingen Mark med over 1 %« (Helge Rasmussen, Nordøstfalster), »der er ca. 1 %« (Nørgaard Holm, Virumgaard, Lyngby), »27 Angreb under 1 0/00, 3 mellem 1 og 3 0/00 og 2 paa 3 til 4 0/00 — et Angreb paa 1 0/00 er man tilbøjelig til at vurdere som 1 % — dersom man ikke har prøvet at tælle« (Aage Buchreitz, Ribe) og »de stærke Angreb, der tales om, har jeg ikke set« (M. Greve, Roskilde). Det maa dog nævnes, at der i enkelte Beretninger skrives om stærke Angreb paa ca. 10 % (Knud Henneberg, Varde). I flere Beretninger fremhæves, at Varmvandsafsvampning synes at have haft en fortræffelig Virkning (Sv. Svendsen, Tylstrup; Fr. Nielsen, Haderslev; Aage Madsen, Store-Hedinge), omend der ogsaa kendes Eksempler paa, at uafsvampet Saasæd har givet meget lidt Brand (Nørgaard Pedersen, Rønde).

Gulrust (*Puccinia glumarum*) har øjensynligt indtil nu været af meget lille Betydning; af 59 Beretninger skrives i 54 om ubetydelige Angreb og bare i 5 om sjældne og almindelige Angreb.

Græssernes Meldug (*Erysiphe graminis*) blev konstateret paa indsendte Prøver af Byg og Hvede samt med et stærkt Angreb paa Hvede ved Virumgaard, Lyngby (Nørgaard Holm).

Rugens Brunrust (*Puccinia dispersa*) synes at have været almindelig.

Nøgen Hvedebrand (*Ustilago tritici*) blev iagttaget hos Ergohvede (H. H. Holme Hansen, Sakskøbing) samt paa samme Sort med ¾ % Angreb og endvidere paa Jubilè (J. Wested, Tystofte Forsøgsstation).

Goldfodsyge foraarsaget af Hvededræbersvamp (*Ophiobolus graminis*) blev konstateret paa Havre indsendt af Aage Rasmussen, Skamby.

Fodsyge, der antagelig er Aarsag til en særlig Form for Knække-syge, der nu og da findes hos Rug, blev iagttaget hos Rug ved Ribe (Aage Buchreitz) og fra Silkeborg (J. J. Søndergaard). Svampen blev ikke bestemt, da den som Regel fructificerer i det tidlige Foraar og ikke nu. Rugstraaene, der knækker helt nede ved Jordskellet, ser ud som om de var gnavede af Dyr.

BÆLGPLANTER.

Borbrist blev iagttaget hos Lucerne ved Blangstedgaard, Odense.

Kløverskimmel (*Peronospora trifoliorum*) konstateredes hos indsendt Lucerne.

Vi modtog henimod Maanedens Slutning Rødkløverplanter med dræbte, sorte Stængler og Blade fra: C. M. Bundgaard, Ringsted; G. Lykke Pedersen, Frederikssund, og Helge Rasmussen, Næsgaard, Stubbekøbing. Trods ivrig Søgen er det ikke endnu lykkedes at finde Aarsag til Ødelæggelsen. M. Greve, Roskilde, synes at have iagttaget en lignende Ødelæggelse paa Rødkløver, men her fandt han Kløverens Stængelsyge (*Kabatiella caulivora*). Der kan gisnes paa, om Ødelæggelsen muligvis skyldes Kuldeskade, d. v. s. Underafkøling af Planterne, og derefter Frysning saa snart enkelte Plantedele bevæges af Vind eller paa anden Maade, inden Planterne er tøet op om Morgen, men dette bliver vanskeligt at eftervise.

Fodsyge konstateredes paa to indsendte Prøver af Lupin.

Rødkløver med stærkt rødkantede Blade, der kan være Symptomer for Lyspletsyge, blev modtaget fra J. Kiilerich, Glostrup, der forsøger, om Tilførsel af Mangan kan ændre Sygdomsbilledet.

BEDEROER.

Borbrist blev konstateret hos Bedefrøroer (Aage Madsen, Store-Hedinge).

Frostskade blev iagttaget paa indsendte Prøver af første Aars Roer, hvor der i Stedet for de dræbte Blade dannedes en ny Bladroset, men med et forkrøblet Udseende. I andre Tilfælde dannedes lyse, gullige Smaapletter i Bladene, der tillige var stærkt buklede, og Sprængninger af den Slags Blade, som derved fik mange Bladtrevler, synes at have været ret hyppig.

Væltesyge konstateredes hos et Par indsendte Prøver af første-aars Roer.

Lyspletsyge (*Manganbrist*) synes at være ret godartet; af ialt 69 Beretninger skrives i 34 om intet eller ubetydeligt Angreb, i 27 om sjældne og hyppigst svage Angreb samt i 8 om almindelige Angreb. Aarsagerne, der fremmer Sygdommen, synes at være de gammelkendte, og da navnlig Foraarsbearbejdning af lyspletsyg Jord, hvorimod der advares stærkt i mange Beretninger.

Rodbrand svinger stærkt i Almindelighed og Styrke, og der skrives i Beretningerne om baade sjældne og almindelige, svage og stærke Angreb indenfor de forskellige Landsdele.

En Vurdering af Angrebet blev imidlertid foretaget i ialt 77 Beretninger, hvor der skrives om intet eller ubetydelige Angreb i 15 Beretninger, i 37 om sjældne med 26 svage og 11 stærke Angreb og i 25 om almindelige med 19 svage og 6 stærke. Efter dette synes det, som om Rodbrand har været sjælden, omend der dog ogsaa er et betydeligt Antal Beretninger om almindelige Angreb, men begge Udbredelser, baade sjældne og almindelige, viser hovedsagelig svage Angreb. Nu som før skrives der i adskillige Beretninger, at Rodbrandforeteelsen ogsaa kendes, hvor Jordens Reaktionstal er meget højt, og paa Jord hvor der ikke før har været

dyrket Bederoer, men det skal huskes, at 3—4 forskellige Svampe kan være Aarsag til Rodbrand, og disses Forhold overfor Kalk er langt fra ens.

Bedemosaik synes for Størstedelen at have været godartet i Frøroerne, thi af ialt 51 Beretninger skrives i 38 om intet Angreb eller ubetydeligt og i 13 om sjældne og almindelige og dels svage og dels stærke Angreb. Om stærke Angreb skrives: »Det synes, som den tørre Sommer sidste Aar har begunstiget Udbredelsen« (M. Greve, Roskilde) og »her paa Stevns er stærke Angreb — som altid. Man kan tydeligt se, hvor langt Stiklingerne er avlet fra sidste Aars Frømarker. Mosaiksygen aftager jævnt, jo længere Stiklingerne er avlet fra Frømarkerne. Ligeledes er de Bederoer, som er saaet i Dæksæd, meget mindre angrebet end de, der er saaet i Halvbrak« (Aage Madsen, Store-Hedinge).

Virus-Gulsot var i Udbredelse og Styrke hos Bedefrøroer, indtil nu, omtrent som Bedemosaik. Der er god Interesse for at prøve virusfri Planteroer: »I udplantede Bedefrømarker stærke Angreb, hvor Planteroerne i Fjor var for nær ved Frøroer. I Forsøg meget tydelig Forskel fra Planteroer fra Nordjylland, der er fri for Virus« (Arne Larsen-Ledet, Grenaa), og »I Forsøg med Stiklinger fra Struer contra egne Stiklinger ses tydeligt Fordelene ved Stiklingeavl i virusfri Landsdele. Eget Areal og egne Parceller næsten 100 % angrebne af Virus-Gulsot og Mosaiksyge, medens Struer-Roerne staar store og sygdomsfri« (J. Vang, Ejby).

Bedeskimmel (*Peronospora schachtii*) har endnu bare vist sig med meget svage Angreb i Bederoefrø.

Lynskade konstateredes hos indsendte førsteaaars Roer.

Hormonskade, d. v. s. Skade fremkommet efter Brug af Planterhormoner til Bekæmpelse af Ukrudt, blev konstateret i stort Omfang paa Grenaaegnen og fortrinsvis hos Roer (Arne Larsen-Ledet); der skrives herom: »I en Del Roemarker, navnlig Kaalroer, nær ved Kornmarker pudret med Herbatox, stor Hormonskade, flere Kaalroemarker ompløjet, Bederoerne med forvreden Vækst — spredt Topdannelse og for ringe Rod. Skaden bemærket indtil 500 m fra pudrede Kornmarker«.

Vi skal forsøge, om det er muligt, i en kommende Maanedsoversigt at bringe en Beskrivelse af Symptomerne for denne Form for Skade, som der vel i Fremtiden maa regnes med, naar der stilles Diagnose for syge Planter.

KARTOFLER.

Frostskade synes at have været ret almindelig og stærk efter Nattefrost 15.—17. Juni, der dels foraarsagede dræbte og visne Skud, dels fremkaldte de velkendte brune Kuldepletter med hvidlig, askegraa Omkreds. Der meldtes om stærk Frostskade fra: P. K. Pedersen, Hadsund; Sv. E. Sørensen, Nykøbing F., og Alb. Simonsen, Karise, og Skaden blev konstateret hos 9 indsendte Prøver.

Lynskade konstateredes hos 2 indsendte Prøver, hvis Stængler ved Gennemskæring viste den ejendommelig kamrede Inddeling.

Lyspletsyge hæmmede undertiden Kartofflernes Vækst meget stærkt (P. Trosborg, Brande, og Jens Tarp, Viborg).

Bladrullesygens Symptomer var tydelige forholdsvis tidligt, d. v. s. ofte før Midten af Maanedens. Sygdommen synes i Aar at være ret almindelig og ofte med stærke Angreb; af ialt 74 Beretninger skrives i 10 om intet eller ubetydeligt Angreb, i 23 om sjældne, hvoraf 13 svage og 10 stærke, og i 41 Beretninger om at Angreb var almindelige med 27 svage og 14 stærke Angreb. I flere Beretninger skrives, at Sorten Up-to-date især synes at vise stærk Bladrullesyge. De hidtil gjorte Iagttagelser synes at tyde paa, at Angrebene i Aar bliver stærkere end i Fjor; men Tørke og Rodfiltsvamp giver ogsaa Bladrulle, som det bliver af stor Betydning at kunne skelne fra den ægte Bladrulle. Der er endnu kun faa Tællinger af Bladrullesyge, men der skrives dog, at der i Marker efter ukontrollerede Læggeknoles er konstateret 75—100 % bladrullesyge Planter (A. Ammitzbøll, Skjern), og i enkelte Partier efter kontrollerede Kartoffler i Klasse A blev iagttaget 8—10 % bladrullesyge Planter (Aage Madsen, Store-Hedinge); Bladrullesyge konstateredes hos indsendte Planter den 14.

Mosaiksyge var ogsaa tidligt fremme; Krollemosaik konstateredes hos indsendte Planter den 10. Angrebene tegner til at blive stærke; af ialt 68 Beretninger skrives i 8 om intet eller ubetydeligt Angreb, i 16 om sjældne, hvoraf 9 svage og 7 stærke, og i 44 om almindelige, hvoraf 30 svage og 14 stærke Angreb. I enkelte Beretninger meddeles Styrke for Angreb, der giver et Fingerpeg om, hvad vi kan vente, saaledes: »Bintje efter Klasse A 25 % syge Planter« (Georg Nissen, Bylderup-Bov), »Bintje i Stamavl 1—5 ‰« (Jens Tarp, Viborg), »fra Marker med ganske faa syge Planter i 1947, nu 5—20 % syge« (G. Lykke Pedersen, Frederikssund), »kassabel paa Grund af udbredt Angreb af Rynkesyge. En Nabos Kartoffelmark med 80—90 % Mosaiksyge« (Sv. Højer-Pedersen, Bjerlingbro), »Avlere, der i Fjor fik deres Kartoffler anerkendt i Klasse A, har i Aar faaet Kartofflerne totalt kasseret paa Grund af Mosaiksyge; det er Bintje« (M. Greve, Roskilde) og »Angrebene, særlig af Rynkesyge, synes meget ondartede; det er almindeligt at se Marker, hvor kun faa Procent af Planterne er sunde« (Nørsgaard Pedersen, Rønde).

Kartoffel-Rodfiltsvamp (*Corticium solani*) blev ofte Aarsag til betydelig Ødelæggelse; af ialt 62 Beretninger skrives i 14 om ubetydelige Angreb, i 20 om sjældne Angreb med 13 svage og 7 stærke og i 28 om almindelige Angreb, hvoraf 20 svage og 8 stærke. I adskillige Beretninger skrives, at Svampens Angreb ofte blev Aarsag til store Spring i Rækkerne — 10 til 20 % ødelagte Planter blev konstateret (F. Jensen, Aulum; J. J. Jakobsen, Grindsted; Georg Nissen, Bylderup-Bov); paa Planter, som er stærkt angrebet, er Dannelse af Luftknoles yderst almindelig (P. Trosborg, Brande). I mange Tilfælde gaar dog Svampens Angreb og stærk Varmeskade under Opbevaring i eet, og begge bliver Aarsag til Ødelæggelse af Spirerne (G. Lykke Pedersen, Frederikssund; P. Trosborg, Brande; Vald. Johnsen, Skærbæk). Disse to Former for Ødelæggelse er

utvivlsomt almindelige i talrige Marker og ofte stærke; ved svage Angreb blev Kartofflernes Fremvækst sinket, saaledes at de unge Skud kom frem i Perioder med Nattefrost, hvorved de skadedes stærkt.

Sortbensyge (*Bacillus phytophthorus*) synes efter de hidtidige Iagttagelser at kunne blive ret omfattende; af ialt 72 Beretninger skrives blot i 11 om ubetydelige Angreb, medens der i 27 skrives om sjældne, hvoraf i 19 om stærke og i 8 om svage, og i 34 skrives om almindelige og heraf i 28 om svage og i 6 om stærke Angreb. Smittespredningen drages især frem i Beretningerne, hvor der i 16 Beretninger skrives, at Sygdommen navnlig findes, hvor Læggekartoflerne har haft Varmeskade med mange raadne Kartoffler, hvorfra Smitten er ført over paa sunde Kartoffler. Der nævnes ogsaa særlige Forhold for Smitteoverførsel, saaledes overskaarne Kartoffler (P. Norup, Aalborg), Opbevaring ca. 3 Uger i Papirsække (Rich. Aagaard, Ry), Smitte med Læggemaskine laant fra Nabo med sortbensyge Kartoffler (J. J. Jakobsen, Grindsted), og Maskinlægning contra Haandlægning, første med 2,5 ‰ syge Planter, sidste fri, alt efter Læggeknolde i Klasse A (J. M. Pedersen, Hammershøj). I flere Beretninger skønnes, at Sortbensyge i mange Tilfælde vil blive Aarsag til Kassation af Marken til Læggebrug.

Kartoffel-Bladpletsyge (*Alternaria solani*) konstateredes af P. Riis Vestergaard, Samsø, samt sidst i Maaneden hos tre indsendte Prøver, alle tidlige Sorter.

Kartoffelskimmel (*Phytophthora infestans*) konstateredes den 29. hos Webbs ved Skjern (K. Vadgaard).

Kalktrang forekom i en Mark, hvor der tidligere var Læggeplads for Tørv; Jordens pH 3,9. »Kartoflerne er nu ved helt at forsvinde; i en Del af Marken, hvor der tidligere var vedvarende Græs, er dette helt forsvundet, og Jorden ligger bar« (G. Lykke Pedersen, Frederikssund).

HØR.

Der blev undersøgt 11 Prøver, og paa disse fandtes som for Maj en Del Svampe, der dog næppe er den primære Aarsag til Planternes daarlige Udseende. Hos et Par af Prøverne iagttoges gule, hængende Stængelspidser, men uden Angreb af Svampe.

PIL.

Der blev modtaget tre Prøver med stærk Frostskade hos Pil, og hos indsendte Pilegrene konstateredes Angreb af Pileskurv (*Venturia chlorospora*).

HANS R. HANSEN.

SYGDOMME PAA HAVEBRUGSPANTER.

Besvarelse af 35 af de udsendte Skemaer har givet nedenstaaende Resultat:

Sygdomme paa Havebrugsplanter	Intet Angreb el. ubet.	Angreb sjældne		Angreb almindelige	
		svage	stærke	svage	stærke
Brune Bladpletter, Æble	4	6	5	11	9
Gule Bladpletter, Æble	5	4	6	4	4
Æbleskurv	2	8	4	17	11
Pæreskurv	3	10	1	12	7
Graa Monilia (Æbleskud)	6	5	9	14	8
Graa Monilia (Kirsebærskud)	4	4	7	11	14
Æblemeldug	13	9	3	4	0
Stikkelsbældræber	0	1	4	13	19
Løgskimmel	9	8	5	8	0
Mosaiksyge (Skalotter)	2	1	4	7	20

FRUGTTÆRER OG FRUGTBUSKE.

Brune Bladpletter paa Æbletræer er et meget almindeligt Fænomen i Aar, særlig paa Cox' Orange, men ses ogsaa paa andre Sorter, f. Eks. nævnes Rødt Ananasæble, Belle de Boskoop, Graasten, Dronning Louise og Laxtons superb som Sorter, der har denne Skavank.

Det er den almindelige Mening, at disse brune Bladpletter findes paa saavel sprøjtede som usprøjtede Træer, selvom der ogsaa nævnes Eksempler paa, at f. Eks. Bordeauxvædske lige efter Blomstringen og andre Sprøjtninger kan have foraarsaget dem. I adskillige af Indberetningerne omtales Vækstforholdenes Betydning, et Par af de mest karakteristiske Indberetninger skal her citeres: »Pletterne synes at komme, naar Tørke afløses af fugtigere Vejr. Mon der ikke ofte er Tale om Mangel paa Mikro-næringsstoffer. Enkelte Steder ses de døde Partier ikke alene som Pletter, men som større døde Partier omkring Hovednerverne. Jeg har ikke haft Tid og Lejlighed til at kontrollere det, men faar i de fleste Tilfælde snarere Opfattelsen af et Mangelsymptom end af Sprøjteskade« (Lars Hansen). »Pletterne skyldes ikke Sprøjtning — men hovedsageligt Mangel paa Sprøjtning før Blomstringen, hvor bl. a. Rødt Spind har svækket Træerne en Del — i Forbindelse med en alt for mild Beskæring i Vinter« (Aton Andersen). »I Almindelighed synes det ikke at være Sprøjtningen, men derimod Træernes Sundhedstilstand og Jordens Næringsindhold, der er Aarsagen« (Arne Pallesen). »Brune Bladpletter skyldes i Almindelighed manglende Omsætning i Jorden, for meget Kunstgødning, Helbredelse sker ved Anvendelse af Tang, Staldgødning el. lign.« (Sture Cederberg).

Gule Blade og Bladfald er iagttaget en Del Steder paa Cox'

Orange, Graasten, Pigeon, Bodil Neergaard m. fl. Sorter. Der skrives f. Eks. fra Nørrejylland, at Fænomenet kan forekomme paa alle Sorter, men de svovlømfindtlige giver størst Udslag (Arne Pallesen). Ogsaa fra flere andre Steder fremhæves det, at Sprøjtning med Svovlmidler maa antages at have en Andel deri; i adskillige Tilfælde er der ikke sprøjtet med Svovlkalk, men med Sulsol. I nogle Tilfælde synes det at være kommet efter Sprøjtning med Blyarsenat. Fænomenet er ogsaa set, hvor der er sprøjtet med Bordeauxvædske, og hvor der slet ikke er sprøjtet. Flere Steder anses Tørken for at være en medvirkende Aarsag, idet det har været værre f. Eks. i Sønderjylland, hvor der har været tørt, end paa Vejleegnen, hvor der er faldet mere Regn (H. Falck Hansen). Fra Stevns-Fakseegnen skrives, at der har været en Del Bladfald kort efter Blomstringen, men der synes ikke at være nogen Sammenhæng mellem Sprøjtningen og Bladfaldet. Det ser derimod ud til, at Jordbundsforholdene er af Betydning, idet Bladfaldet har været værst paa svær og kold Jord, og hvor Ernæringen er mangelfuld (Ph. Helt). Fra Aagaard skrives: »Gule Blade og Bladfald er almindeligt især paa Graasten og de saakaldte »engelske Madæbler«, værst efter Sprøjtninger med Svovlmidler og maaske navnlig, naar der kommer Regn lige efter. Vi plejer at blande lidt Mangan i, men det blev ikke gjort i Aar — maaske ogsaa det er en af Grundene til, at Bladfaldet er større end sædvanligt. Endelig maa det nævnes, at Løvet ikke er nær saa stort og mørkegrønt som sidste Aar. Her var en meget stor Høst sidste Aar. Aaret efter en stor Høst er det almindeligt, at Løvet er lyst og træet. Det meget skyede Vejr gør ogsaa Løvet mere saarbart« (Lars Hansen). Fra Nørrejylland skrives ligeledes, at hvor der har været sat 0,2 % Mangansulfat til Sprøjtevædsken, der bestod af $\frac{1}{2}$ % Svovlkalk og $\frac{1}{2}$ % Blyarsenat, er der ikke set saa stærkt Bladfald, som hvor der ikke er sat Mangan til (Arne Pallesen). Ved Thyregod har ca. 25 unge Træer, specielt af Sorterne Lord Lambourne og Allington, stærkt gule Blade; muligvis skyldes det Manganmangel, da Reaktionen er høj, og Sprøjtning med Mangansulfat paa nogle har givet en bedre Løvfarge (A. Gylling).

Fra Holbæk Amt skrives, at de gule Blade, som ellers især ses paa Graastener, ikke er fundet i Aar. Der ses derimod en meget stor Forskel paa Bladfarven paa Træer, der har baaret stærkt i Fjor, og som ikke har nævneværdig Frugt i Aar sammenlignet med Træer, der bærer stærkt i Aar. Træerne uden Frugt er lysegrønne, medens de frugtbærende er mørkegrønne. Bl. a. gælder det for Sorterne Cox' Orange, Graastener og Signe Tillisch. Den Formodning, at Træerne i Fjor har brugt Kvælstofreserven i Bark og Ved, saa de i Aar er kvælstofmanglende allerede fra Foraaret, fremsættes (Henrik Nielsen). Denne Formodning lyder meget sandsynlig, og den stemmer fuldstændig med ovenstaaende Udtalelse fra Aagaard.

Mangelsygdomme af forskellig Art har allerede gjort sig bemærket. Fra Nørrejylland skrives, at Jern- og Manganmangel viser sig ret

ofte i Sommer. Reaktions- og Fosforsyretal er for høje, Sprøjtning med Mangan og Jern virker tilfredsstillende (Arne Pallesen). Zinkmangel er konstateret i 8 Haver og Plantager, i de 4 er der foretaget Behandlinger, delvis som Forsøg (Henrik Nielsen, Holbæk).

Forkortet Ring omkring Blomsten ses adskillige Steder, især paa Bramley. Det formodes, at Kulde paa et meget tidligt Tidspunkt er Aarsagen.

Sprøjteskade med forkorket Hud, og nu efter Regnen med dybe Revner i Æblefrugterne, er set nogle Steder.

Der har været indsendt adskillige Prøver med Solbærblade, der er gule til svagt brunmarmorerede, saadan som Solbærblade kan blive, naar de har faaet Svovl, og det er formentlig det, der er Aarsagen i Haver, hvor man ikke let kan undgaa, at Buske, der staar nær Træerne, faar lidt med, naar disse sprøjtes.

Frugtfald er som sædvanligt forekommet adskillige Steder paa Surkirsebær som Følge af daarlig Befrugtning. Paa Æbler har der vistnok som Helhed ikke været meget Frugtfald, men da vi ikke har sendt specielle Spørgesedler ud om dette Fænomen for Juni, har vi ikke sikker Føling med Fænomenets Forekomst. Vi har derimod selv haft Lejlighed til at se et ejendommeligt Tilfælde i en Frugtplantage i Københavns Nærhed. En god halv Snes Dage efter Sprøjtning med $\frac{1}{2}$ % Sulsol og 0,2 % Deril smed Lord Suffield næsten alle Frugter — der var paa et tidligere Tidspunkt foretaget lidt Udtynding. Bladene fejlede intet, disse Træer saa ligesom Plantagens øvrige Træer meget sunde ud. Ejendommeligt var det, at der var en Del Podninger af Ingrid Marie i Lord Suffield, men der var intet Frugtfald af Ingrid Marie.

Æbleskurv (*Fusicladium dendriticum*) begyndte som meddelt i Oversigten for Maj lige sidst i Maj og har fortsat i visse Egne af Landet. Som Helhed kan den vistnok ikke kaldes for alvorlig, men den har dog flere Steder faaet en faretruende Udbredelse, som maner til Agtpaagivenhed. Der er set saavel Blad- som Frugtinfektioner; som angrebne Sorter nævnes især Graasten, Cox' Orange, Boiken og Bramley. Fra Jylland fremhæves det, at Bramley har usædvanligt meget Angreb i Aar (Niels Gram). Der kan godt være Skurv, hvor der er sprøjtet grundigt, men dog fremhæves det i adskillige Tilfælde, at Sprøjtningen har hjulpet godt. Et Par Indberetninger skal gengives; der skrives saaledes fra Holbæk Amt, at de første Frugter med Skurv blev set den 8. Juni; de var stærkt angrebet og stammede fra Træer, der var sprøjtet 3 Gange. Der var store Pletter paa Frugterne. I en Plantage er Cox' Orange stærkere angrebet end f. Eks. Graasten, Guldborg og Bramley. Dette antages at skyldes, at Cox' Orange er sprøjtet med 1 % Svovlkalk, medens de andre har faaet 2 % (Henrik Nielsen). Lignende Forskel paa Cox' Orange og andre Sorter er set andre Steder, og det angives, at det paa hele Sjælland er vanskeligt at finde en Plantage uden Skurv (Børge Jørgensen). Fra Nordthy skrives, at i de sidste 14 Dage er det almindeligt at se ret stærke Angreb, navnlig paa unge

Blade, men ogsaa paa Frugterne, f. Eks. af Laxtons Superb er der flere Steder mindre Angreb (G. Ejsing). I Maribo Amt begyndte Skurven at brede sig i de første Dage af Juni, og i den følgende Tid bredte den sig i foruroligende Grad; nu er Angreb af middelsvær Grad almindelige (Sander Nielsen). Fra Aalborg Amt skrives, at hvor Æbleskurven findes, er der ofte stærke Angreb, men i mange Haver findes Skurven ikke (K. Johansen). I Himmerland er Skurven begyndt for fuld Kraft, og mange Steder er Bladene dækket af Svampen, saa den vanskeligt kan standses, kun hvor god Sprøjtning er gennemført, er Træerne uden for Fare (Chr. Oksen).

Pæreskurv (*Fusicladium pirinum*) findes mange Steder, men i Almindelighed kun i mild Grad. Der foreligger dog nogle Indberetninger om alvorlige Angreb, f. Eks. følgende: »Pæreskurven begyndte ligesom Æbleskurven at vise sig først i Juni. De første Angreb saa jeg paa Bladene, men senere har jeg næsten udelukkende set Angreb paa Frugterne. Nogle Steder er Angreb paa Frugterne meget slemme. Jeg har set Clapps Favorite og Congres med Frugterne helt sorte af Skurv« (Ph. Helt). I Maribo Amt blev Pæreskurven fundet ca. 8 Dage før Æbleskurven, men Sprøjtning med Bordeauxvædske har dog forhindret Sygdommen i at faa større Omfang, et enkelt ødelæggende Angreb paa Clara Frijs er iagttaget (Sander Nielsen). Fra Jylland skrives, at der findes en Del Frugter med gamle Skurvpletter (Niels Gram).

Kirsebærskurv (*Fusicladium cerasi*) omtales som meget slem paa Surkirsebær paa Stevns-Fakseegnen. Der understreges, at Kirsebær sikkert burde sprøjtes meget mere end Tilfældet er (Ph. Helt). Desværre er det jo saadan, at Kirsebær ikke godt taaler Bordeauxvædske og andre kobberholdige Midler efter Blomstringen; Frugterne hemmes da i Udviklingen, og der sker vistnok ogsaa til Tider Skade paa Bladene, som bliver gule og falder af.

Graa Monilia (*Monilia cinerea f. mali*) paa Æble optræder mange Steder over hele Landet, men paa de fleste Lokalteter er den dog heldigvis enten svag, eller der er kun faa stærke Angreb. Der er dog ogsaa adskillige Indberetninger om alvorlig Udbredelse, der skrives saaledes f. Eks. fra Jylland: »Synes desværre mange Steder at have faaet ret stærkt Indpas i saavel Haver som Plantager« (H. Falck Hansen). Fra Fakse-Stevns-egnen: »Angrebet kom sent, optræder meget pletvis, nogle Egne og Haver er fri for Angreb, andre Steder er Træerne omtrent ødelagt« (Ph. Helt). Fra Præstø Amt: »Findes saa at sige i enhver Have, og mange Sorter er haardt angrebet« (H. J. Rasmussen). Fra Maribo Amt: »En stærk Opblussen i Begyndelsen af Juni« (Sander Nielsen) og »Forfærdelige Masser« (Inger Jørgensen). Fra Sorø Amt: »Ret almindelig udbredt, selv i velpassede Plantager. Meget stærkt Angreb er iagttaget paa Filippa« (O. V. Borup). Filippa nævnes ogsaa fra andre Lokalteter som meget alvorlig angrebet, desuden fremhæves Dronning Louise, Ildrød Pigeon, Codlin Keswick og Bismarck som angrebne.

Fra Holbæk Amt skrives, at Angrebene er yderst almindelige i Aar, vel nok fordi Blomstringstiden har været saa lang, saa der har været for lang Tid mellem Sprøjtningerne (Henrik Nielsen). Det er utvivlsomt rigtigt, at en lang Blomstring er farlig, men Fugtighedsforholdene har dog sikkert endnu større Betydning. Imidlertid vil det være saadan, at jo længere Blomstringen varer, des større Chancer er der for, at det vil blive fugtigt Vejr, saa Svampen faar gode Betingelser.

Graa Monilia (*Monilia cinerea*) paa Kirsebær optræder meget varierende i Styrke, men er meget udbredt over hele Landet, og der meldes i adskillige Tilfælde om alvorlige Angreb, omend der dog i de fleste Tilfælde er Tale om svage Angreb. Som Eksempel paa nogle af de alvorlige Tilfælde kan følgende Indberetninger nævnes: »Ikke en Have med Kirsebær har undgaaet Angrebet« (G. Mayntzhusen, Roskilde). »Mere almindelig paa Kirsebær og Blomme end i tidligere Aar, og Angrebene er ofte ødelæggende« (Frode Olesen, Salling og Fjends Herred). »Har ved Slagelse og Skelskør været meget udbredt trods det tørre Aar« (A. Sauer). »I Præstø Amt har den været meget slem; paa Møen er 10 Aar gamle Træer næsten gaaet ud« (H. J. Rasmussen). »I Maribo Amt er der frygtelige Angreb« (Inger Jørgensen). Paa Stevns-Fakseegnen kom Angrebet ligesom paa Æbe først, da Blomstringen omtrent var forbi. Det ser her ud til, at Angrebet er værst i Haver med faa Træer, og at de gamle Kirsebær-egne og Plantninger er gaaet omtrent fri (Ph. Helt). Det er muligt, at Forklaringen paa dette er, at hvor Kirsebæravlen er af Betydning, sprøjtes der, og Træerne passes i det hele taget, medens dette ikke er Tilfældet i Haverne, hvor Kirsebærtræer ikke er af større Betydning.

Fra det sydlige Sønderjylland kommer der en Klage af særlig Karakter. »Skyggemoreller er allevegne stærkt medtaget. De offentlige Landeveje, hvor man mange Steder har Skyggemorel som Vejtræ, er ligefrem strafbare. Folk klager over, at de skal betale Amtsstueskatter, og de saa faar det ud af det, at deres Haver fyldes med Sygdom« (M. Surlykke Wistoft). Beklagelsen er utvivlsomt berettiget.

Kræft (*Nectria galligena*) optræder med ikke saa faa Angreb paa 2—3aarige Grene af Cox' Orange (Georg Jensen).

Æble-Meldug (*Sphaerotheca leucotricha*) findes en hel Del Steder, men i de fleste Tilfælde er den kun af ringe Betydning. Det er kun paa nogle faa Lokalteter, der er enkelte Angreb af Betydning. Som mest angrebet nævnes Boiken, men der er ogsaa konstateret Angreb paa Bodil Neergaard, Cox' Orange, Graasten, Transparente blanche, Bismarck, Tyrrestrup Kirsebæræble og Jonathan.

Blommepunge (*Taphrina pruni*) omtales fra Aalborg Amt: »Et meget kraftigt Angreb i Myrobalan i Hæk« (K. Johansen). Fra Stevns-Fakseegnen: »Godt dobbelt saa mange Angreb som ellers. En Del af Angrebene er meget stærke, men de fleste er svage; Angrebet findes mest paa Svedskeblommer og Myrobalaner« (Ph. Helt). Maribo Amt: »Meget, især paa Myrobalaner« (Inger Jørgensen).

Sølvglans (*Stereum purpureum*) er sjælden stærk i Victoriablommer paa Slagelseegnen.

Stikkelsbældræberen (*Sphaerotheca mors uvae*) er meget udbredt og ofte meget alvorlig over hele Landet, omend der dog heldigvis findes mange Buske uden Dræberen paa. Fra Sydfyn skrives: »Hvis man har undladt at sprøjte, har man som Regel kun sorte Bær« (Chr. Greve). Fra Roskilde Amt skrives, at Angrebene har været meget alvorlige, selv hvor der ikke tidligere har været Angreb (G. Mayntzhusen). Som sædvanlig optræder Sygdommen lunefuld, hvilket bl. a. giver sig Udslag i en Udtalelse fra Aalborg Amt: »Oftes ses voldsomme Angreb, selv hvor der er sprøjtet adskillige Gange — andre Steder, hvor der ikke er sprøjtet, ses undertiden ikke Stikkelsbældræber« (K. Johansen). Fra Gisselfeldt skrives, at 10 % Svovlkalk ser ud til at være det bedste af de der prøvede forskellige Midler (H. Wedege). Fra Fakse-Stevnseggen skrives, at hvor der er sprøjtet grundigt og med rigelig Vædske ved Knopbrydning — med Blaasten, Svovlkalk eller Formalin — er der som Regel kun meget svage Angreb og mest i Toppen af Buskene (Ph. Helt). Fra Nordthy meddeles, at Angrebene er meget stærke, hvor der ikke har været sprøjtet og navnlig, hvor Buskene staar for tæt og for indelukket. 10 % Svovlkalk i Foraarstiden synes at være glimrende, $\frac{1}{2}$ % Formalin har haft nogenlunde Virkning ved sene Sprøjtninger; Kontrol herpaa er iagttaget flere Steder (G. Ejsing). Fra forskellige Steder i Jylland skrives, at hvor der er sprøjtet med 10 % Svovlkalk eller 6 % Blaasten og om Foraaret med $\frac{1}{2}$ % Formalin, ses ikke noget Angreb (H. Falck Hansen).

I det sydlige Sønderjylland er selv højtstammede Buske angrebet (M. Surlykke Wistoft).

Hindbær-Stængelsyge (*Didymella applanata*) er meget udbredt og er medvirkende Aarsag til, at mange Hindbær visner nu.

Virussygdomme i Hindbær er ligeledes meget udbredte, og disse Sygdomme og Stængelsygen gør det indlysende, at der bør gøres et stort Arbejde paa at faa sunde Planter til Nyplantning; det er for meningsløst, at der plantes mange Hindbær, som fra Starten er syge, saa Udbyttet aldrig kan blive det helt rigtige.

KØKKENURTER.

Mosaiksyge (*Allium Virus 1*) i Skallotter er meget almindelig og ofte ødelæggende, hvor der ikke bruges kontrollerede Læggeløg. Fra Salting og Fjends Herred skrives, at Angrebet findes uden Overdrivelse i 75 % af Haverne, og ofte er ved omkring Halvdelen af Løgene angrebet (Frode Olesen). Andre Steder er det endnu værre, der skrives f. Eks. fra Roskilde: »Fantastisk stærke Angreb overalt« (G. Mayntzhusen). Paa Aarhuseggen er der mange Steder op til 100 % Angreb (Korsbæk). Forskellen paa hjemmeavlede syge Løg og Løg fra Jydsk Løgsektion fremhæves af mange Konsulenter; der klages blot over, at der ikke er nær nok, der bruger disse Løg. Fra Holbæk skrives, at de kontrollerede Løg nu

synes at være 100 % fri for Mosaiksyge. I et Parti paa 100 kg smaa Løg fra Jydsk Løgsektion fandtes ikke een angrebet Plante. Fra Præstø Amt skrives: »Har haft megen Glæde af at kontrollere Løg leverede fra Jydsk Løgsektion« (H. J. Rasmussen). Fra Viborg skrives, at Løgene er fine det første Aar, men allerede 2. Aar kan der findes mange syge Planter. Paa Blangstedgaard findes der saaledes 7 % syge Løg i en Kultur, der er dyrket 2. Aar paa Ejendommen (Hans Christensen).

Gule-brune Bladspidser ses meget ofte i Skalotterne; som Aarsager hertil regnes Tørke, Kvælstof- og Kaliummangel. Det er en Fejl, naar man tror, at det er begyndende Løgskimmel. Denne forkerte Bedømmelse af Aarsagen til Skaden finder ofte Sted.

Løgskimmel (*Peronospora destructor*) findes nogle Steder, men optræder usædvanlig godartet i Aar. Det synes, som om den tørre Sommer har hindret Infektionen i Fjor, saa der er kun meget faa Skalotter, der er primært angrebet. Det uheldige i at have Skalotter og Kepaløg ved Siden af hinanden fremhæves bl. a. af Lars Hansen. Det primære Angreb begynder gerne i Skalotterne, og saa breder Sygdommen sig til Kepaløgene.

Fløjlsplet (*Cladosporium fulvum*) er alvorlig, hvor Tomaterne presses for at faa den gode Pris med (Lars Hansen).

Gummiflaad (*Cladosporium cucumerinum*), der var slem i Fjor i Agurkerne, er mærkeligt nok næsten ikke set i Aar (Lars Hansen).

Rodhalsraad i Rabarber har faaet en meget stærk Udbredeise. Bladene bliver helt røde. Særlig galt er det omkring de store Byer, hvor store Stykker ofte maa ryddes (Lars Hansen). Der burde gøres et Arbejde — sandsynligvis over en længere Periode — for at faa denne Sygdom nærmere undersøgt. Flere Faktorer, saasom haardhændet Behandling af Planterne og manglende Udvalg af disse ved Omplantning, er utvivlsomt medvirkende Faktorer sammen med de egentlige Snylttere, der kan være saavel Svampe, f. Eks. Graaskimmel, som Bakterier.

Kaalbrok (*Plasmodiophora brassicae*) er fundet i en Kaalmark ved Skanderborg, hvor alt tydede paa Smitte med Planterne, der var tiltrukket af en »Amatør-Plantehandler«, der havde brugt »god« Roeaffaldsjord til Tiltrækning af Kaalplanterne (N. Gram).

Jordbær-Meldug (*Sphaerotheca macularis*) har optraadt ondartet paa et ret stort Areal med Deutsch Evern paa Friland i Nordthy (G. Ejsing).

Mosaiksyge er fundet i Julesalat; det er første Fund her i Landet.

Jordbær trives mange Steder daarligt, mange Planter sygner hen. Tørken sidste Aar har sikkert en hel Del af Skylden herfor. Man maa ogsaa tænke paa de mere almindelige Aarsager som for hyppig Dyrkning af Jordbær paa samme Jord. Anvendelse af klorholdig Gødning, for dyb Gravning mellem Planterne, og endelig bør det, hvor Jordbærplanter dør, undersøges, om ikke Snudebillelarver, Oldenborrelarver eller andre Skadedyr er Aarsagen til Skaden.

Mange Jordbærblomster er ikke kommet til Udvikling, saa Bærudbyt-

tet er blevet for ringe; det skyldes nok i nogle Tilfælde Kulde i Blomstringstiden, men ogsaa i mange Tilfælde en daarlig Udvikling af Blomsterknopanlæggene sidste Efteraar. Der har været tydelige Eksempler paa, at Vanding af Jordbær sidste Efteraar har haft en særdeles gavnlig Indflydelse paa Dannelsen af Blomsterknopper saaledes, at de vandede Stykker havde en meget rigere Blomstring end de uvandede.

PRYDPLANTER.

Hvide Hjertesked er set flere Steder i Tagetes, saavel med faa som mange Planter med dette Fænomen.

Virussygdomme har gjort sig bemærket i Georginer og maner til større Opmærksomhed med Moderplanterne.

ANNA WEBER.

SKADEDYR PAA LANDBRUGSPANTER.

KORN OG GRÆSSER.

Havreaal (*Heterodera schachtii*). 6 Beretninger melder, at Angreb ikke er set. I 39 Beretninger omtales stærke, ofte usædvanlig ondartede Angreb, medens 15 Rapporter melder om svagere Angreb. Flertallet af de alvorlige Angreb forekommer i Jylland, og Ødelæggelsen bliver særlig stor, hvor Havren ogsaa er angrebet af Fritfluellarver. Fra Sydsjælland skrives: »Findes almindeligt i Havremarkerne og i enkelte Bygmarker« (P. Grøntved). Fra Lolland-Falster: »Ikke almindelig, men en Del stærke Angreb, hvor man paa de lidt lettere Jorder kommer for tit med Havre« (S. E. Sørensen). Fra Ærø: »Enkelte Steder stærke Angreb« (J. Rindom). Fra Haarby (Fyn): »Ret almindelig i Aar. Træder vist stærkere frem paa Grund af den stærke, vedvarende Tørke. Almindelig i Havre, Byg og Hvede« (N. Mariegaard). Fra Haderslev: »Havreaalen er meget stærkt udbredt. I ca. 75 % af Tilfældene er Ejerne ikke klar over, at de har Havreaal« (Fr. Nielsen). Fra Hjerm-Ginding Herreder: »Meget stærke Angreb her paa Egnen. Hvor dette Skadedyr er forenet med Angreb af Fritfluellarver, bliver der et meget daarligt Havreudbytte« (Toft Andersen). Fra Aalborg: »Mange Angreb, særlig i Havre efter Byg, men ogsaa paa andre Steder i Sædskeftet. I et enkelt Tilfælde er der fundet et stærkt Angreb i Byg. Marken var ødelagt« (Andersen Lyngvad). Fra Nordthy: »Meget udbredte Skader af Havreaal. Skyldes det uheldige Sædskefte: 6-Marks Drift med to Gange Havre. Ogsaa stærke Angreb i Byg og Hvede« (J. R. Madsen). Fra Struer: »Havreaalen er i de senere Aar taget stærkt til her paa Egnen. Jeg kender i Øjeblikket 18 Lokaliteter, hvor der er Angreb, nogle saa stærke, at Udbyttet højst kan blive 3—4 Fold« (G. Danø). Fra Morsø: »Skaden mere omfattende end tidligere. I mange Marker (med Byg som Forfrugt) opnaas ikke Halvdelen af normal Afgrøde« (Engelhardt Jensen). Fra Hjørring: »Vi kender ikke meget til Havreaal paa disse Egne, tiltrods for at Blandsædsdyrkning og Havredyrkning er meget udbredt. I Aar er der dog konstateret et forholdsvis stort Antal

Angreb. De fleste Steder, hvor Angreb er konstateret, dyrkes der netop ikke Blandsæd, men ren Havre 2—3 Gange i en 8 Marks Drift. Angrebene findes fortrinsvis paa de gode Jorder« (H. Baltzer Nielsen).

Kornbladbiller (*Lema spp.*). Disse Bladbiller og dens Larver har optraadt i usædvanligt Antal i Aar og begnavet Vaarsædens Blade stærkt. Der foreligger 18 Indberetninger og talrige Forespørgsler vedrørende Angrebet. Fra Kalundborgegnen skrives: »Meget almindelig, men er værst i Havre« (Stanley Jørgensen). Fra Skærbæk: »I næsten alle Kornarealer kan Angreb af Kornbladbille's Larve ses. Gaar man en Aftenstund ud og ser paa Kornmarken fra Øst mod Vest, vil man se en Mængde Blade, der er stribet eller helt blege paa Grund af Gnavet. Dette Gnav kan og maa skade Planterne meget betydeligt« (V. Johnsen). Fra Vejle Vesteregn: »I mange Marker kan Angrebet ses paa lang Afstand. Hvor Havre og Byg er saaet i Blanding, gaar det værst ud over Havren. Ofte ses Angrebet sammen med Fritflueangreb, og saa er der faktisk kun vissent Bundgræs tilbage« (A. Anthonsen). Fra Grindsted: »Omkring Midten af Juni var en Del Marker helt hvide« (J. J. Jakobsen). Fra Varde: »Kornbladbille's Larve er Maanedens tredje Sensation i Henseende til Skadedyrsangreb paa Markafgrøder. Ogsaa dette Angreb har i Aar en meget stor Udbredelse og er i flere Tilfælde saa ondartet, at en stor Del af Havrens Blade, undertiden alle, staar afskrællet for Bladkødet. Ogsaa her gælder det, at Angrebet som Regel er værst i Afgroder, som er svækket af andre Aarsager som Gødningmangel, Tørke etc « (A. Pedersen).

Oldenborrelarver se Diverse.

Smelderlarver se Diverse.

Stankelbenlarver se Diverse.

Den Hessiske Flue (*Mayetiola destructor*). Fra Ringe pr. Skamby skrives, at de hørfrolignende Pupper er konstateret i enkelte Bygplanter (A. Rasmussen), og nogle Angreb er konstateret i Vaarrug i Hjerm-Ginding Herreder (Toft Andersen).

Kornbladfluen (*Hydrellia griseola*). Fra Vis Herred skrives, at Havren kan være stærkt angrebet af denne Flues Larver. Der kan findes 15—20 Larver i et Blad. Sammen med Kornbladbillelarverne bidrager Fluelarverne til at ødelægge Havren (N. A. Drewsen).

Fritfluen (*Oscinis frit*). Efter mange Aars Forløb har Angreb af Fritfluelarver gjort stor Skade i Vaarsæden, særlig Havre. Fra Jylland er der indløbet 23 Rapporter om alvorlige Angreb, der ofte anslaaes til at ville nedsætte Udbyttet med 50 % eller endog mere. Angrebene er konstateret fra Sønderjylland til Vendsyssel. Fra Øerne er kun indløbet enkelte Forespørgsler angaaende Fritflueangreb. Angrebene synes særlig at forekomme paa lave, kolde Jorder, og hvor der er saaet sent, eller hvor Nattefrost og Tørke har sinket Planternes Vækst. Angreb er dog ogsaa fundet paa højereliggende, gode Jorder, hvor der er saaet relativt tidligt. Af de mange Beretninger skal følgende citeres. Fra Bylderup-Bov: »I mange Havremarker, særlig paa lav Jord, er der en usædvanlig tynd Plante-

bestand. I mange Tilfælde er Havren saaet tidlig og i bekvem Jord. Det voldsomme Angreb af Fritfluer kan maaske forklares saadan, at den haarde Nattefrost i Begyndelsen af Maj svækkede Planterne« (G. Nissen). Fra Vejle: »Meget haarde Angreb, en enkelt Mark saaet sidst i April med ca. $\frac{2}{3}$ ødelagte Planter« (N. C. Stentoft). Fra Brande: »Angrebene meget stærke i Aar. Undertiden langt over Halvparten af Planterne ødelagt. Ogsaa mange Hvidaks. Som Helhed maa det antages, at dette Skadedyr vil nedsætte Udbyttet med 20—30 % eller maaske mere« (P. Trosborg). Fra Grindsted: »Mange Marker er saa kraftigt angrebet, at de kun vil give et Udbytte paa 5—600 kg Kærne pr. ha. Angrebene i Bygmarkerne er meget spredte og sjældne« (J. J. Jakobsen). Fra Kibæk: »Her paa Egnen er Angrebene almindelige og stærke, enkelte Steder helt ødelæggende. 8 Dages Forskel i Saatid har været af afgørende Betydning. Paa en Ejendom var 5 ha fuldstændig ødelagt« (Quistgaard Mortensen). Fra Borris: »I de sidste 30 Aar har der ikke tilnærmelsesvis været saa stærke Angreb som i Aar. Saaning efter 10. April har været skæbnesvanger. Havren kan ikke sættes højere end til 50 % af normalt Udbytte« (K. Vadgaard). Fra Varde: »Angrebet har i Aar haft et sensationelt Omfang og Styrke. Kun meget tidligt saaede Marker (saaet inden 25. Marts) er sluppet næsten fri. Angreb er iagttaget i Havre saaet en af de sidste Dage i Marts. Efter Saaning i April er der næppe en Mark gaaet fri. Ødelæggende Angreb almindelige efter Saaning omkring Midten af April, men det er ret tydeligt, at anden Modgang, f. Eks. Gødningsmangel, ubekvem Jord etc. er stærkt medvirkende Aarsag« (A. Pedersen). Fra Ulfborgegnen: »Praktisk talt alle Havremarker her paa Egnen har været stærkt angrebet. Særlig ødelæggende har Angrebet været paa de kolde og lave Arealer i Fjordegnene, hvor der er saaet sent, men ogsaa paa højereliggende Arealer træffer man ofte stærke Angreb« (N. Stigsen). Fra Aalborg: »Det er mange Aar siden, at denne Larve har været saa ondartet som i Aar. I flere Marker er 35—65 % af Planterne ødelagt. Selv ved Saatid sidst i Marts og først i April er Flertallet af Hjerteskuddene ødelagt« (Andersen Lyngvad). Fra Struer: »I alle Havremarker findes i Aar Angreb af Foraarslarver af Fritfluen. Udbyttet af Havren vil blive langt under Normalen (Forholdstal 60)« (G. Danø).

BÆLGPLANTER.

Stængelaal (*Tylenchus dipsaci*). 17 Beretninger melder, at Angreb ikke er set, 10 skriver om svage og 6 om stærkere Angreb. Fra Roskilde skrives: »Et stærkt Angreb i Rødkløver, hvor der i 1944 var Rødkløver, er konstateret. I Haslev er fundet et stærkt Angreb i Lucerne. Arealet skraanede mod Syd, og i de Sænkninger i Arealet, hvor Vandet kunde løbe, var Angrebet sat ind. Lucernen, der i Fjor var glimrende, maa nu pløjes om« (M. Greve). Fra Hjerm-Ginding Herreder: »Angreb af Stængelaal i Rødkløver og Hvidkløver meget almindelige her paa Egnen« (Toft Andersen). Fra Morsø: »Skadevirkningen er vanskelig at konstatere i de meget kløverfattige Græsmarker« (Engelhardt Jensen).

Øresnudebiller (*Otiorrhynchus ligustici*). Fra Ubby skrives om et mindre Angreb i en $\frac{1}{4}$ ha stor Bygmark med Udlæg af Lucerne. Lucernens Rødder blev stribevis overgnavet (N. M. Nielsen).

Lucernegnaveren (*Phytonomus variabilis*). Fra Stevns meldes om et stærkt Angreb i en Vikkemærk (A. Madsen). Fra Tystrup skrives om svage Angreb paa Frølucerne (H. Wested). Paa Lolland-Falster er stærke Angreb almindelige paa Lucerne (S. A. Sørensen).

BEDER.

Bladtægger (*Calocoris bipunctatus?*). Fra Lolland-Falster skrives: »Ret almindeligt Angreb, der viser sig ved krusede Blade eller Stik paa Undersiden af Midtribben med paafølgende Henvisnen af Bladets yderste Del« (H. Holme Hansen).

Bedelusen (*Aphis fabae*). 11 Indberetninger skriver, at Angreb ikke er set. 36 Beretninger omtaler Angreb, der endnu ikke har større Betydning og oftest har kunnet holdes nede ved Afknibning af de angrebne Skud. Kun i 5 Beretninger tales om stærke Angreb. Fra Roskilde skrives: »Optræder i Aar meget lidt udbredt i Roefrøet. Afknibning af angrebne Skud har i Regelen været tilstrækkeligt. I nogle Tilfælde var 1. Aars Roerne begyndt at blive angrebet, men hidtil er der ikke set større Skade« (M. Greve). Fra Sydsjælland: »Lusene har optraadt siden omkring den 10. Juni og findes almindelig udbredt i saavel de almindelige Bederoemarker som i Frømarkerne. Stærke Angreb er dog ikke iagttaget« (P. Grøntved). Fra Nordøstfalster: »Bedelus forekommer vist i alle Bedefrømarker. Endnu er kun spredte Skud besat, saaledes at man oftest kan nøjes med Afknibning og Dypning« (H. Rasmussen). Fra Maribo: »De første Kolonier iagttoges i Maanedens første Dage. I et Tilfælde forsvandt et sikkert konstateret Angreb (1,5 Td. Land) pludselig og sporløst (Mariehøns?). Ved Sprøjtning med Bladan kravler de voksne Lus bort og findes ofte paa Undersiden af de nederste Blade« (O. J. Olesen). Fra Sønderborg skrives, at der er fundet mange stærke Angreb i Frøroer og 1. Aars Roer, men at det ikke er saa slemt som sidste Aar (E. Knudsen). Fra Rønde: »Angrebene meget fremtrædende« (Nørgaard Pedersen).

Aadselbillen (*Blitophaga opaca*). De stærke Angreb, der begyndte i Maj Maaned, fortsattes talrige Steder et Stykke ind i Juni. Fra Sydsjælland skrives: »Der har været udbredte og temmelig stærke Angreb til omkring den 10. Juni« (P. Grøntved). Fra Nordøstfalster: »Larverne har ikke været ødelæggende siden den 1. Juni. De er bemærket i en Del Marker, men kun i ringe Antal« (H. Rasmussen). Fra Vejle Vesteregn: »Til midt i Juni var disse Skadedyr almindelige. Mange har maatte saa om« (A. Anthonsen). Fra Skanderborg: »Mange og voldsomme Angreb, der fortsattes usædvanlig længe i Aar« (N. Pedersen). Fra Varde: »Der har været Angreb. En Del Marker er saaet om, og dem kan der endnu være

Angreb i. Hvor der er brugt DDT eller Giftklid i Tide, kunde Omsaaning som Regel undgaas« (K. Henneberg).

Oldenborrelarver se Diverse.

Gaasebiller se Diverse.

Den 24-plettede Mariehøne (*Subcoccinella 24-punctata*). Fra Viborgeggen skrives, at Gnav af Biller og Larver er iagttaget enkelte Steder paa Kløver og mange Steder paa Bederøer. Enkelte Angreb ret stærke. Der ses dog ikke saa mange Larver, som man kunde have ventet efter den ualmindelig stærke Æglægning (J. Tarp). Fra Skjern skrives, at Larverne i et enkelt Tilfælde har ødelagt de nærmeste Rækker i en Bedemark ind mod en Kornmark (A. Ammitzbøl).

Skjoldbiller (*Cassida nebulosa* og *C. nobilis*). I Lyngby bemærkedes Æg af Den plettede Skjoldbille den 13. Maj i betydelig Mængde paa Hvidmelet Gaasefod. Klækningen fandt Sted omkring den 10. Juni, og de smaa Larver begyndte da at gnave paa Bladene. Ogsaa mange andre Steder i Landet saas Æg i betydeligt Antal, hvorfor man frygtede Larveangreb paa Bederne senere. Kun 7 af de 40 indkomne Beretninger melder dog om Angreb af Betydning. Nogle Steder var det Den stribede Skjoldbille, der gjorde sig bemærket. Fra Lolland-Falster skrives: »I næsten alle Roemarker er der tydeligt Angreb af Skjoldbiller. Næppe større økonomisk Betydning« (H. Holme Hansen). Fra Haarby paa Fyn: »Midt i Maaneden var Angrebene stærke, dog ikke saa stærke, at Bekæmpelse blev anvendt« (N. Mariegaard). Fra Ry: »I Bederøerne har der været ret stærke Angreb af Den stribede Skjoldbille (*Cassida nobilis*). Billerne blev bekæmpet med DDT med godt Resultat« (R. Aagaard). Fra Skanderborg: »Enkelte Steder har Bekæmpelse været paakrævet. $\frac{3}{4}$ % Blyarsenat har virket tilfredsstillende« (N. Pedersen). Fra Hadsund skrives, at der i sidste Halvdel af Juni saas en Del Larver paa Bladene (P. K. Pedersen). Fra Ulstrup: »I et Par Tilfælde er der observeret ret ondartede Angreb. DDT-Pudder virkede omgaaende« (H. P. Nielsen).

Knoporme se Diverse.

Bedeuglens Larve (*Mamestra trifolii*). Fra Lyngby pr. Trustrup skrives om et ondartet Angreb i en Fodersukkerroemark, hvor Larverne optraadte i meget stort Antal. Marken blev sprøjtet med Schweinfurtergrønt (0,5 %), der havde udmærket og omgaaende Virkning (M. Th. Kjær). Angreb blev ogsaa fundet paa Beder ved Tinglev (C. E. Poulsen).

Maalerlarver se Diverse.

Bedefluen (*Pegomya hyoscyami*). I Lyngby klækkedes Fluerne af 2. Generation fra den 24. Juni, og de første Æg saas den 3. Juli. Fra Skelskør skrives, at der har været svage til kraftige Angreb af 1. Generation, men at 2. Generation optræder svagt (H. Wraae-Jensen). Fra Slagelse skrives om Skade paa Spinat og Beder i Haverne (A. Sauer). Alle

de øvrige Beretninger melder, at Angreb ikke er set eller har været uden nævneværdig Betydning.

KAALROER, KAAL o. a. KORSBLOMSTREDE.

Kaaltægen (*Strachia oleracea*). Fra Ryomgaard skrives om et ualmindelig ondartet Angreb i en Kaalroemark. Marken var ødelagt fra den Side, der vendte mod en Grøftekant.

Kaallus (*Brevicoryne brassicae*). Angrebene er ofte stærke baade i Kaalroer (1. Aars og Frøroer) og Kaal. Fra Høng skrives: »Angreb meget almindelige. Ikke saa ondartet i Frøroer. I 1. Aars Roer ses Lusene mange Steder i Hjertet» (Stanley Jørgensen). Fra Skelskør: »Ret alm. udbredt og kraftige Angreb mange Steder» (H. Wraae-Jensen). Fra Blangstedgaard: »Kraftige Angreb, der har givet Afgrøden mange hvidplettede og krøllede Blade» (B. Vendelboe). Fra Sønderborg Amt: »I baade Frøroe- og Foderroemarkerne samt paa Kaal i Mark og Have er fundet betydelige Luseangreb. I et enkelt Tilfælde er set Grønkaalsfrøplanter, der var helt nedvisnet paa Grund af Angrebet» (E. Knudsen).

Oldenborrelarver se Diverse.

Gaasebiller se Diverse.

Jordlopper (*Phyllotreta spp.*). Kun i 10 Beretninger skrives, at Angrebene har været svage i Juni Maaned. I 54 meldes om stærke Angreb ofte langt ind i Maaneden. Fra Roskilde skrives: »Har optraadt i Maanedens første Halvdel, ret ondartet enkelte Steder. Har sinket Kaalroernes Vækst» (M. Greve). Fra Ølgod: »Selv nu paa dette sene Tidspunkt er der mange Marker, der lider noget af Angrebet» (F. B. Andersen). Fra Morsø: »Loppernes Hærgen fortsat i de omsaaede Marker gennem hele Juni Maaned» (Engelhardt Jensen). Fra Bjerringbro: »Tilsvarende stærke Angreb er aldrig set. Mange Marker blev holdt fuldstændig nede til sidst i Juni» (S. Højer-Pedersen). Fra Nordthy: »Stærke Angreb hele Maaneden. Enkelte har saaet om 3 Gange» (J. R. Madsen). Fra Videbæk: »Jordloppen har været slem de fleste Steder. Det har hidtil været et ukendt Dyr her paa Egnen, men i Aar har Vestjyderne meget grundigt stiftet Bekendtskab med det. De tidligst saaede Roer løb fra Angrebet. Vi har til Bekæmpelse brugt Kiselgur og DDT. Kiselgur er meget upaalideligt: enkelte Steder gode, andre Steder daarlige Resultater. Jeg har Indtryk af, at Virkningen bliver ret god, naar Midlet strøs ud om Formiddagen, og Vejret bliver varmt og stille Resten af Dagen. DDT virker godt. Vi har baade sprøjtet og pudret og altid med godt Resultat» (L. Hangaard Nielsen). Fra Varde: »Angrebet var her paa Egnen af hidtil ukendt Omfang og Styrke. Adskillige maatte saa om, men Angrebet gentog sig da. De tidligst saaede Roer paa gødningskraftig Jord klarede sig. Til Bekæmpelse anvendtes Kiselgur og Sprøjtning med DDT-Præparater med godt Resultat. Ogsaa Udstrøning af DDT blandet med Superfosfat el. a. Kunst-

gødning har været anvendt med godt Resultat, naar vel at mærke Midlet har været iblandet i tilstrækkelig Mængde» (A. Pedersen).

Kaalbladhvepsen (*Athalia spinarum*). Larven af dette Skadedyr har i Slutningen af Juni hærget voldsomt i visse Egne af Landet. Særlig er det gaaet ud over Sønderjylland. Fra Løgumkloster skrives: »De første Angreb af smaa Larver konstateredes omkring den 20. Juni i Kaalroer. I mange Marker har Angrebet derefter været katastrofalt. Larverne afblader store Arealer totalt i Løbet af faa Dage» (N. A. Drewsen). Fra Bylderup-Bov: »Omkring den 25. Juni kom pludselig mange og haarde Angreb. Der fandtes i snesevis af Larver paa de enkelte Planter, og i Løbet af 3—4 Dage er hele Kaalroemarken blevet helt afgravid, saa der kun er Stilke og Bladribber tilbage» (G. Nissen). Fra Ø. Sottrup skrives, at Larverne først angriber Turnips, derefter Kaalroerne. Der er hidtil kun fundet Angreb paa Sandjord (E. Knudsen). Ogsaa fra Gram (A. Mortensen) og Graasten (M. Nissen) skrives om Angreb. Ogsaa i Nørrejylland er der fundet Angreb. Fra Kolding skrives saaledes om enkelte meget stærke Angreb (O. Ruby). Endvidere foreligger der Meddelelser om Angreb fra Herning (C. Henriksen) og Aalborg (Andersen Lyngvad). Paa Ærø aad Larverne 1 ha Kaalroer og truede et mindre Areal med Sennep (J. Rindom).

Knoporme se Diverse.

Maalerlarver se Diverse.

Kaalfluellarver (*Chorthophila spp.*). Angreb har været almindelige i Kaalroerne, særlig i Jylland, men kun i 11 af de 45 indkomne Beretninger karakteriseres Angrebene som stærke. Fra Kolding skrives om ondartede Angreb, der optræder pletvis (O. Ruby). Fra Haderslev skrives: »Angrebene er ret stærke, men dog ikke voldsomme. Man har lært at faa Jorden ind om Planterne paa et tidligt Tidspunkt. Roerne sætter da Rødder ovenfor det angrebne Sted og gror nogenlunde til» (Fr. Nielsen). Fra Bjerringbro: »Angrebene almindelige og ofte ondartede» (S. Højer-Pedersen). Fra Tylstrup: »Efterhaanden er der mange Spring i Rækkerne som Følge af Angreb af Kaalfluellarver. Det bliver flere Procent af Roerne, som efterhaanden gaar helt eller delvis til Grunde» (Sv. Svendsen). Fra Østsjælland: »I Kaalroer er fundet et meget stærkt Angreb, hvor ca. $\frac{1}{3}$ af Marken pletvis var meget svækket» (A. Simonsen). Paa Virumgaard blev et stærkt Angreb standset ved at vande Roerne med Midol (1,5 % og 1 Liter til 10 Planter) (Nørgaard Holm).

I Kaalen har Angrebene som sædvanlig været stærke mange Steder. Fra Roskilde skrives saaledes: »Angrebene har været stærke, hvor der intet er gjort for at forebygge» (Gerda Mayntzhusen). Fra Jylland: »Har som sædvanlig været udbredt, men maaske ikke saa slemt i Aar som saa ofte før. Desuden bekæmpes den meget energisk i de fleste Gartnerier.

En lille Klat 666 ved Rodhalsen af hver Plante synes at være det hurtigste Middel at anvende, og det har aldrig svigtet hidtil« (L. Hansen).

Krusesygegalmyggen (*Contarinia nasturtii*). Myggenes første Generation klækkedes over en meget lang Periode, og der har ikke været nogen skarp Adskillelse mellem denne og anden Generation, der er paa Vingerne nu. Om Angreb i Kaalroerne melder 19 Beretninger om stærke Angreb, 14 om svage. I 7 Beretninger skrives, at Angreb ikke er set. Fra Roskilde skrives: »Optræder mange Steder ondartet. En Kaalroemark, der var delt med et Stykke Bederoer, var stærkest angrebet i den Del, der vendte ind mod Kaalroestykket fra i Fjor. Bederoerne havde i nogen Grad virket isolerende« (M. Greve). Fra Sønderborg: »Angrebet findes meget almindeligt i næsten alle Kaalroemarken og synes værre, end det har været i de senere Aar« (E. Knudsen). Fra Varde: »Angreb ses vistnok ondartet i enhver Kaalroemark, men er mest iøjnefaldende, hvor Roerne er svækket i Væksten af Jordloppeangreb o. a.« (A. Pedersen). Fra Rønde: »I mange Marker er indtil 50 % af Planterne angrebet af Galmyg« (Nørgaard Pedersen). Fra Aalborg: »Meget stærke Angreb i de fleste af de ikke omsaaede Kaalroemarken. Indtil 50—75 % angrebne Planter« (Andersen Lyngvad). Fra Tylstrup: »Fra først i Maanedene viste der sig meget stærke Angreb i Kaalroemarken« (S. Svendsen).

Der foreligger 10 Indberetninger om stærke og 3 om svage Angreb i Kaalen. 3 Beretninger melder, at Angreb ikke er set. Fra Nordsjælland skrives: »Et enkelt Sted var alle Blomkaalsplanter ødelagt. Avleren havde aldrig haft Angreb før, men sidste Aar havde Naboen sine Kaalroer i Nærheden« (Worm). Fra Stevns: »Der har hidtil været mærkværdig lidt Angreb i Kaalen, men mange Steder er Pudring med DDT ogsaa blevet gennemført« (P. Helt). Fra Slagelse: »Det er igen i Aar særlig Rødkaaalen, det gaar ud over. Tidlig Pudring med DDT virker godt« (A. Sauer). Fra Jylland: »Har mange Steder været ondartet, men Pudring med 666 hjælper godt« (Lars Hansen). Fra Aalborg: »I næsten alle Haver stærke Angreb. 30 % af Planterne ses ofte med ødelagte Hjertesud« (K. Johansen).

KARTOFFLER.

Havetægen (*Lygus pabulinus*). Fra Brande skrives: »Tægeangrebet paa Kartoffelblade meget hyppige, oftest stærkest langs Rug- og Græsmarker. Enkelte Angreb meget stærke« (P. Trosborg).

Smelderlarver se Diverse.

Knoporme se Diverse.

Kartoffelboreren (*Hydroecia micacea*). Et enkelt stærkt Angreb paa Kartoffler er iagttaget i en Have ved Ribe (A. Buchreitz).

SKADEDYR PAA HAVEBRUGSPANTER. FRUGTTREER OG FRUGTBUSKE.

Bladlus (*Aphididae*). Et stort Antal Haveplanter saasom Frugt-

buske, Liguster Viburnum m. m. har været angrebet af Lus i voldsom Grad, men for Tiden kan Angrebene paa Frugttræerne næppe i Almindelighed kaldes voldsomme, selvom Lusene ses næsten overalt. Blomme er ofte stærkt besat med Lus, og paa Æble kan navnlig Den røde Æblebladlus optræde talrigt og være meget generende.

Paa Pære er der hyppig fundet Angreb af Den røde Pærebladlus (*Yezabura pyri*), der er beslægtet med Den røde Æblebladlus. Den kendes bl. a. paa, at der fremkommer en stærkt rød Plet, naar de uvingede Lus klemmes itu (Jvfr. Blodlusen). Sugningen bevirker, at Bladene ruller sig sammen. Lusene saas ofte i Maanedens Løb vandrende i tætte Skarer paa Stammerne, hvor de skjulte sig under løs Bark. Vi modtog en Del Forespørgsler angaaende denne hidtil ret ubemærkede Bladlusart. I Litteraturen angives det, at Arten har Værtskifte med Snerre-Arter (*Galium aparine* og *G. mollugo*). Vore iagttagelser har kunnet bekræfte dette for førstnævnte Snerre-Arts Vedkommende.

Oldenborrelarver se Diverse.

Gaasebiller se Diverse.

Æblehvepsen (*Hoplocampa testudinea*). 19 Beretninger melder om stærke Angreb. I 8 Rapporter karakteriseres Angrebene som svage eller det skrives, at de kun har bevirket »en gavnlig Udtynding«. Fra Sjælland skrives: »Har de fleste Steder virket som en gavnlig Udtynding efter den rige Frugtansætning, men der er dog enkelte Steder, hvor Angrebet har gjort stor Skade« (Børge Jørgensen). Fra Gisselsfeld: »Angrebet er i Aar usædvanlig stærkt. Det plejer ikke at spille nogen nævneværdig Rolle her« (H. Wedege). Fra Svendborg: »Mange Steder er hvert eneste Æble angrebet. Stort Frugtfald« (S. Cederberg). Fra Nørrejylland: »Hvepsens Hærgning kan flere Steder betegnes som katastrofal. Særlig er det gaaet ud over Pederstrup, Pigeon og Lord Lambourne, men visse Steder ser det ud, som om det særlig er de sentblomstrende Sorter, f. Eks. Dumelows Seedling og Boiken, der angribes. Arsenmidlerne er værdiløse, naar der ikke samtidig anvendes Nikotin. DDT synes at virke ret godt, men gennemgaaende er det 666-Midlerne, der har mest Slagkraft« (A. Pallesen). En Beretning fra Nordjylland lyder imidlertid saaledes: »Ret almindeligt Angreb, men i Lighed med Blommehvepsen i Aar gavnlig Udtynding« (A. Lundstein).

Blommehvepsen (*Hoplocampa fulvicornis*). I 4 Beretninger omtales Angrebene som godartede, i 19 som middelsvære eller stærke. Bekæmpelse er udført med noget varierende Resultat. Fra Københavns Omegn skrives: »Her har Angrebet været ondartet, men ved rettidig Sprøjtning er det dog lykkedes at holde Angrebet under Kontrol« (A. Rasmussen). Fra Roskilde: »Trods flittig Sprøjtning med Midol synes jeg, at Angrebene er meget stærke i Aar« (Gerda Mayntzhusen). Fra Slagelse: »Hvor Sprøjtning ikke er gennemført, er der stærke Angreb. Midol synes at være godt« (A. Sauer). Fra Næstved: »Angrebene er meget almindelige, men

de fleste Steder har Dyrene foretaget en gavnlig Udttynding af Frugten« (M. E. Elting). Fra Sydfyn: »Blommehvepsen ser man stærkt repræsenteret, hvor der ikke er bekæmpet med Midol A, Kvassia og DDT. Midlerne har saa godt som holdt Hvepsene i Skak« (Chr. Greve). Fra Viborg: »Har i Aar været meget ondartet. I enkelte Tilfælde er omtrent hver eneste Blomme stukket. Til Gengæld kan andre Steder findes Træer, hvor intet Angreb findes, skønt Sprøjtning ikke er foretaget« (E. Agger).

Stikkelsbærhvepsen (*Pteronus ribesii*). 2 Beretninger melder, at Angreb ikke er set, i 16 skrives om Angreb af vekslende Styrke. Fra Holbæk skrives: »Angreb har været almindelige, men ikke saa voldsomme som de foregaaende Aar. Sprøjtning eller Pudring med DDT har virket godt« (H. Nielsen). Fra Slagelse-Skelskør: »Har været meget ondartet i Aar« (A. Sauer). Fra Maribo: »Der ses ofte Stikkelsbærbuske, der er helt afgøres noget« (A. Diemer). Fra Nordthy: »Mange og voldsomme Angreb« gøres noget« (A. Diemer). Fra Nordthy: »Mange og volgsomme Angreb« (G. Ejsing).

Snareorme (*Hyponomeuta sp.*). Paa Strynø har disse Larver totalt afribbet flere Plantager (S. Cederberg).

Guldhalen (*Euproctis chrysorrhoea*). Paa Øen Skarø er der ligesom sidste Aar Angreb af dette Skadedyr. Mange af Øens Beboere var i Sommeren 1947 angrebet af den Hudlidelse, der foraarsages af Larvernes Haar (Chr. Greve). Larverne er endvidere fundet ved Brøns (A. Pallesen) og paa Stevns (P. Helt).

Pæregalmyggen (*Contarinia pyrivora*). 7 Beretninger melder, at Angreb ikke er set. I 11 skrives om Angreb af varierende Styrke. De stærke Angreb synes oftest at forekomme spredt og paa enkelte Træer. Alt i alt faar man det Indtryk, at Galmyggen har optraadt ret godartet i Aar.

Jordbærmider (*Tarsonemus pallidus*). Fra Nordsjælland skrives, at mange Avlere opgiver at dyrke Jordbær paa Grund af dette Skadedyr (Worm). Fra Jylland: »Er særdeles ondartet mange Steder. Heldigvis ser det ud til, at Gasningen med Methylbromid har hjulpet godt, hvor det blev anvendt sidste Aar« (Lars Hansen).

Frugttræspindemiden (*Paratetranychus pilosus*). Angrebsstyrken bedømmes meget forskelligt. 18 Indberetninger melder om svage, 12 om stærkere Angreb. Fra Københavns Omegn skrives: »I Løbet af Maa-neden har Rødt Spind bredt sig meget, navnlig paa Æble og Blomme« (A. Rasmussen). Fra Næstved: »Optræder ondartet flere Steder. Der har været Standsning i Angrebene en Tid, men nu er disse ved at blusse op igen« (M. E. Elting). Fra Slagelse: »Har bredt sig stærkt i den tørre Periode« (A. Sauer). Fra Svendborg: »Startede saa kraftigt mange Steder, men er ligesom forsvundet af sig selv igen« (Sture Cederberg). Fra Blangstedgaard: »Meget stærk Formering af dette Skadedyr i de sidste

8—10 Dage af Maaneden « (A. Sørensen). Fra Esbjerg-Varde: »Angrebene er ikke i Almindelighed bemærkelsesværdige i Haverne, selv om der i mangelfuldt sprøjtede Haver har været Udvikling i den tørre og varme Del af Maaneden« (M. Sørensen). Fra Aalborg: »Hist og her er der alvorlige Angreb. I Almindelighed ses Spindemider ikke« (K. Johansen). Fra Nordthy: »Ingen betydende Angreb konstateret« (G. Ejning).

KØKKENURTER.

Oldenborrelarver se Diverse.

Gaasebiller se Diverse.

Smelderlarver se Diverse.

Den 12-plettede Aspargesbille (*Crioceris 12-punctata*) er fundet ved Ejby paa Fyn (J. Vang).

Hindbærsnudebiller (*Anthonomus rubi*). Der foreligger 19 Indberetninger om stærke, 6 om svagere Angreb paa Jordbær. I to Beretninger fra Sønderjylland skrives, at der ogsaa er ødelagt mange Blomster paa Hindbær. Fra Præstø Amt skrives: »Findes i de fleste Jordbærstykker. Enkelte Steder op mod 50 % af Blomsterne ødelagt« (H. Rasmussen). Fra Jylland: »Angrebet i Jordbær har været meget almindeligt, men efterhaanden, som man er kommet ind paa at pudre baade tidligere og oftere, har man faaet Angrebet bedre under Kontrol, og det er mit Indtryk, at Billen ikke ret mange Steder har faaet Lov til at gøre store Ulykker« (Lars Hansen). Fra Sønderjylland: »Angrebet har været temmelig slemt. Mange Steder har Folk pudret, men kun een Gang, og det viser sig at være for lidt. Hindbær ogsaa slemt medtaget« (M. Suurlykke Wistoft). Fra Varde-Esbjerg: »Pudring med DDT anvendt i stor Udstrækning og de fleste Steder med godt Resultat, særlig hvor man er begyndt tidligt, saa snart Knopperne var fremme« (M. Sørensen). Fra Himmerland: »Hvor Pudring ikke har været foretaget rettidigt, kan man regne med, at ca. 50 % af Blomsterne er gaaet tabt. Mange har pudret alt for sent« (Chr. Oksen).

Knoporme se Diverse.

PRYDPLANTER.

Oldenborrelarver se Diverse.

Gaasebiller se Diverse.

Smelderlarver se Diverse.

DIVERSE.

Oldenborrelarver (*Melolontha spp.*). Fra Ruds Vedby skrives, at der er iagttaget Larver i en nyplantet Frugtplantage (P. Rasmussen). Paa Skelskøregnen er set et enkelt kraftigt Angreb i Bedefrø (Wraae-Jensen). Fra Sydsjælland skrives, at der paa enkelte Lokalteter er for-

aarsaget en Del Skade, navnlig i Roemarkerne (P. Grøntved). Paa Lolland-Falster er fundet faa, men stærke Angreb (S. Sørensen). Fra Sydfyn skrives om et stærkt Angreb paa et Areal med Jordbær nær Skov (Chr. Greve). Paa Nyborgegnen er fundet et meget stærkt Angreb i en Sukkerroemark. Larverne er af Aargang 1946 (M. Bjerg). Ved Haarby er set et enkelt Angreb i Kaalroer (N. Mariegaard). Fra Hadsund skrives om et Angreb i Bederoer (P. K. Pedersen). Nogle dels stærke, dels svage Angreb er rapporteret fra Sønderborg Amt (E. Knudsen). Fra Haderslev skrives, at Roer og Korn kan ses at blive ødelagt paa de lettere Jorder (Fr. Nielsen). Om et enkelt Angreb skrives endvidere fra Gram (A. Mortensen).

Gaasebiller (*Phyllopertha horticola*). Paa Øerne har Billerne sværmet kraftigt mange Steder, men kun fra Nordsjælland (Worm) og Sydfyn (Chr. Greve) meldes om alvorlig Skade. Anderledes forholder det sig i Jylland. Herfra er indløbet 25 Beretninger, der paa een nær skriver om alvorlige Angreb paa Frugttræer og Frugtbuske, Hindbær, Jordbær, Pil, Prydplanter (Rose, Iris), Beder m. m. Dommen over DDT-Midlernes Virkning lyder i Almindelighed gunstigt, og i et Par Tilfælde fremhæves Virkningen af 666-Midler. Fra Gram skrives: »Meget stærke Angreb. Heldigvis kan DDT og lign. ordne dem« (A. Diemer). Fra Vejle: »Har været aldeles ødelæggende i mange Egne, særlig paa de lette Sandjorde. Der er med Held sprøjtet med Bladan samt Midol. DDT-Midlerne har virket noget forskelligt« (H. Falck Hansen). Fra Varde: »Angreb af Betydning er forekommet i Bederoer, men jo især i Haverne paa de smaa Æbler samt paa Hindbær m. m. og Prydplanter som Rose og Iris. Pudring eller Sprøjtning med DDT har vist god Virkning« (A. Pedersen). Fra Nørrejylland: »Har optraadt meget ondartet paa de lidt tørre Egne. DDT og navnlig Hexaklor har vist god Virkning« (A. Pallesen). Fra Nordthy: »Navnlig omkring Midten af Maaneden kimede Telefonen ustandselig om stærke Angreb i Frugttræer, Hindbær, Pil og Bederoer. Blyarsenat havde daarlig Virkning. DDT har virket godt. En Plantage blev sprøjtet med Cryocid plus 666 med meget fint Resultat« (G. Ejsing). Fra Himmerland: »Gaasebillerne har optraadt meget ondartet. Sprøjtning med DDT har været virksom, navnlig i dobbelt Styrke« (Chr. Oksen). Fra Salling: »Angrebet paa Æble, Hindbær, Jordbær m. m. har været værre end nogensinde. Samtlige Frugter paa Træerne kan ødelægges. Idosect synes at virke godt« (F. Olesen).

Smelderlarver (*Agriotes spp.*). Fra Lolland-Falster skrives: »Stærke Angreb mange Steder, særlig efter ompløjet Græs. Paa Femø er det nu almindeligt at bejdse Løgfro med DDT mod Løgfluen, men man har samtidig set, at Midlet har virket mod Smelderlarverne« (S. E. Sørensen). Fra Dybvad skrives om et meget kraftigt Angreb paa Læggekartofler (J. Larsen-Ledet).

Knoporme (*Agrotis spp.*). Flertallet af Indberetninger melder om svage eller ingen Angreb. Kun i faa Tilfælde er der anrettet alvorlig

Skade. Fra Holbæk skrives om en Del Angreb i Bederoerne (Chr. Christensen). Ved Roskilde har Larverne været slemme ved Jordbærplanter (Gerda Mayntzhusen). Fra Grenaa skrives om enkelte meget alvorlige Angreb i Beder og Kaalroer (A. Larsen-Ledet). Fra Fjerritslev skrives, at en Tomatmark var saa stærkt angrebet, at den rimeligvis var blevet ødelagt, hvis man ikke havde anvendt Giftklid (R. Sørensen). Ved Viborg er der anrettet en Del Skade i Kaal (E. Agger). Endvidere er Larverne bemærket i Løg, Tobak og Kartoffler.

Maalerlarver (*Biston zonarius*). Fra Skærbæk skrives: »I en Mark paa 1 ha hærgede dette Skadedyr. Afgrøderne var Beder, Kaalroer og Gulerod. Stærkest var Skaden paa Gulerod og Bederoer. Kaalroerne blev mindre stærkt begnavet. Der blev sprøjtet med Idosect, hvilket hjalp ret betydeligt. I en tilgrænsende Kornmark blev Agerkaalen gnaget helt væk« (V. Johnsen).

Stankelbenlarver (*Tipula paludosa*). I Juni er der kun bemærket ganske enkelte Angreb af Betydning. Dette Skadedyr har optraadt særdeles godartet i Aar!

PROSPER BOVIEN.

